

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kvaliteetsed teenused noortele: kuidas me sinna jõuame?

Noortevaldkonna kvaliteedinõukoda
II kohtumine

30.10.2025

Noortevaldkonna kvaliteedinõukoda

Nõukoda on kokku kutsutud eesmärgiga toetada ekspertteadmiste ning huvipoolte vajadusi esindades kvaliteedijuhtimise edendamist noortevaldkonnas.

Nõukoja tegevus panustab paindliku ja ligipääsetava haridussüsteemi loomisesse, kus iga noore terviklik areng on väärtustatud ja toetatud.

Päevakord

14.00 Sissejuhatus

14.15 I päevakorrateema: Koolitusprogrammis “Kvaliteetsed noortevaldkonna teenused” raames standarditeni jõudmise protsess ja edasised sammud

15.15 II päevakorrateema: Huvikooli kvaliteedihindamise mudeli hetkeseis ja edasised sammud

16.00 III päevakorrateema: noorsootöö kvaliteedipõhimõtted seaduses

16.20 Kokkuvõte

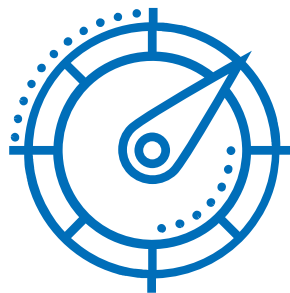

Noortevaldkonna seire- ja analüüsisüsteem

SÜSTEEMNE ANDMEHALDUS

- Andmete kättesaadavus ja kvaliteet
- Andmeteadlikkus ja -kirjaoskus
- Kirjeldatud ja hõlpsasti taaskasutatavad andmed
- Süsteemne ja koordineeritud andmekogumine

KVALITEEDI- JA MÕJUHINDAMINE

- Teenuste kvaliteedi ja mõju kontseptualiseerimine ja kirjeldamine
- Tulemuste dokumenteerimine
- Hindamis- ja analüüsi-instrumendid ja metoodika
- Muutuste ja trendide seire

TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

- Valdkonna jaoks tähenduslikud originaaluuringud
- Teaduspõhised rakendus-mudelid ja innovatsioon
- Andmealased uuendused
- Valdkondliku kõrghariduse ja teadustöö areng

Mis vaatab vastu uuringutest ?

- **Arusaam** noortevalkonnas pakutavate tegevuse **kvaliteedist on** piirkonniti **erinev** (Noortevaldkonna töötajaskonna töötingimuste uuring 2023)
- Tegevuste/teenuse kättesaadavust ja **kvaliteeti tuleb ühtlustada** kohalike omavalitsuste lõikes (Noortevaldkonna tulevikustsenaariumide uuring 2022)
- **Kvaliteedijuhtimise** põhimõtteid **rakendatakse** valdkonna juhtimisel **juhuslikult** (Meetme disain: sihtrühma vajaduste kaardistus 2023)
- Noortevaldkonna teenustele on vaja seada **ühtsed nõuded** (Meetme disain: sihtrühma vajaduste kaardistus 2023)

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA
NOORTEAMET

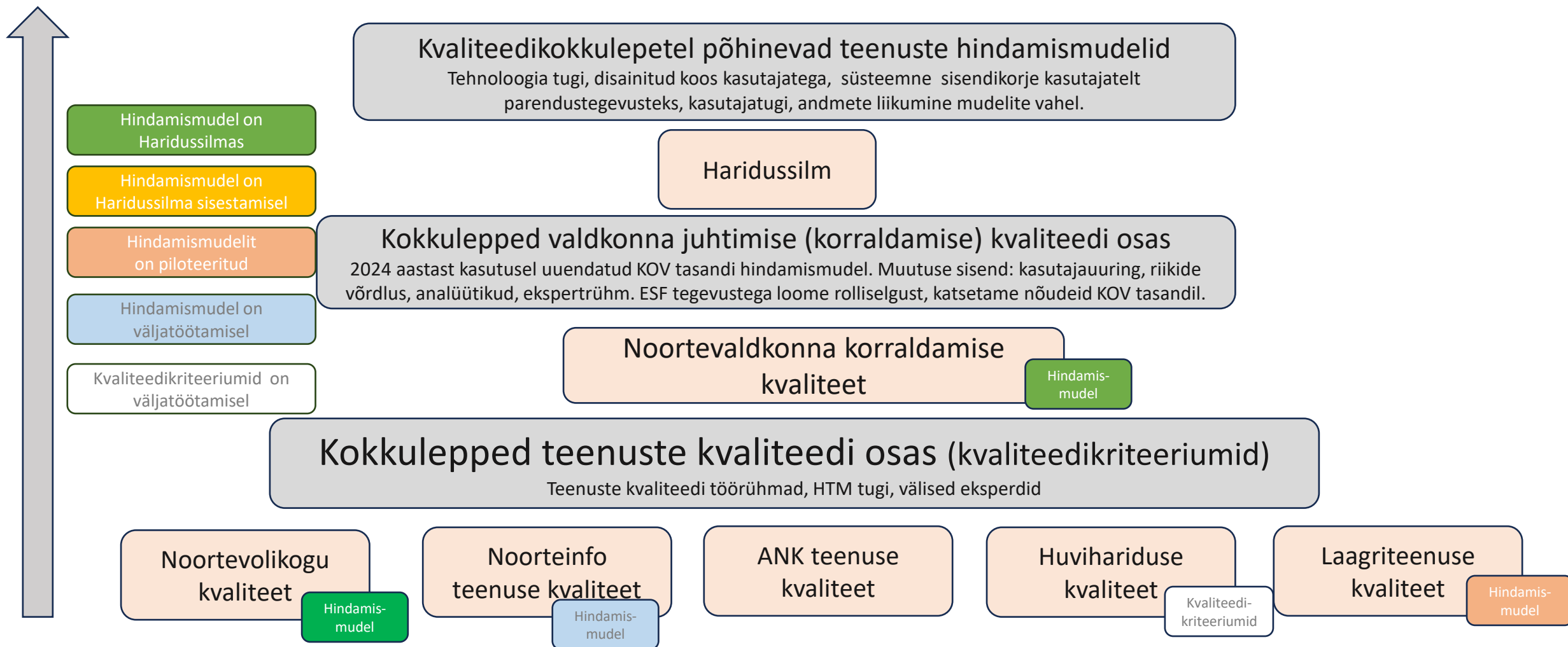

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Valdkonna kvaliteedisüsteemi kujundamine: alt üles protsess

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA
NOORTEAMET

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

2021-2028 tegevus: Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

- Tegevuste eesmärk **muuta kvaliteetsed teenused noortele piirkondlikult kättesaadavamaks**, seejuures suurendada noorte kaasatust tegevustesse ning soodustada nende huvi ja püsimist haridussüsteemis.
- Eesmärgi saavutamiseks toetatakse tegevusi, mis **tõstavad** noorsootöö ja huvihariduse korraldajate, teenusepakkujate ja teiste **osapoolte võimekust** noortele pakutavate **teenuste kvaliteedi tagamisel** ning **noorte osalemist kvaliteetsetes teenustes**.
- Elluviija: Harno. Elluviija partnerid: HTM, Tallinna ülikool koostöös Tartu ülikooliga

„Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks”

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA
NOORTEAMET

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

- Tegemist on HTM-i ja Harno eestveetava **mitteregulatiivse iseloomuga** tegevusega.
- Eesmärk on **arendus- ja koolitustegevuste** kaudu tõsta kohalikul tasandil noortel pakutavate teenuste kvaliteeti.
- **Arendaja roll on omavalitsusel.**
- Omavalitsus töötab välja **kvaliteedinõuded**, mis kirjeldatakse teenusstandardis.
- Riik toetab teenusepakkujad (nii munitsipaal kui ka eraõiguslikke) **kvaliteedinõuete täitmisega kaasnevate arendustegevuste elluviimisel.**
- KOV otsustada on täna ning ka edaspidi, milliseid noorsootöö ning huvihariduse teenuseid ja tegevusi KOV oma noortele võimaldab.

„Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks”

Konkreetsed tegevused kvaliteedi tõstmiseks valdkonnas

- Koolitusprogramm ja teenuse pakkujate hange standardite piloteerimiseks
- Hindamismudelite väljatöötamine, sh HaridusSilma arendused
- Tugitegevused hindamismudelite rakendamiseks
- Noortevaldkonnas tegutsevatele teenusepakkujatele tugisüsteemi kujundamine teenuste kvaliteedi tagamiseks
- Kvalifikatsiooninõuete seadmine seadusloomes
- Riikliku noorsootöö ja huvihariduse standardi loomine

Noortevaldkonna seadusloome, 1

Noortevaldkonna regulatsioonid koondatakse kahe seaduse asemel uude ühendseadusesse ning muudetakse sidusamaks.

VTK-s nähakse ette järgnevad muudatused:

- Defineeritakse valdkonna põhimõisted.
- Seadusesse lisatakse noortepoliitika dimensioon.
- Täpsustatakse KOVide, ministeeriumide, Harno jt osapoolte roll ja ülesanded, sh noorte kaasamisel.
- Määratletakse noorte otsustusprotsessides osaluse ja kaasamise eesmärgid ning põhimõtted.

Noortevaldkonna seadusloome, 2

VTK-s nähakse ette järgnevad muudatused:

- Sätestatakse noortele avalduvate mõjude hindamine seadusloomeprotsessis.
- Kehtestatakse ühtsed baasnõuded noorsootöö, noorte huvihariduse ja huvitegevuse elluviimisele ning kvaliteedile, mis sätestatakse ministri määrusena kinnitatavas standardis.
- Kaotatakse senine noorte püsi- ja projektlaagri regulatsioon - luuakse riskitasemetel põhinev ühetaoline regulatsioon alaealiste osalejatega noortele suunatud tegevuste (sh laagrite) läbiviimiseks.

Noortevaldkonna seadusloome, 3

VTK-s nähakse ette järgnevad muudatused:

- Noorsootöötajatele, huvihariduse õpetajatele ja noortetreeneritele seatakse kvalifikatsiooninõuded.
- EHISesse hakatakse koguma andmeid lisaks huviharidusele ka noorsootöö tegevuste läbiviijate ja töötajate kohta.
- Luuakse terviklik järelevalve regulatsioon.
- Täpsustatakse avalike vahendite kasutamise põhimõtteid ning riigieelarvest rahastamist.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

I päevakorrasteema: Koolitusprogrammis “Kvaliteetsed noortevaldkonna teenused” raames standarditeni jõudmise protsess ja edasised sammud

Ilona-Evelyn Rannala

Noorsootöö korralduse dotsent

Noorsootöö korralduse magistriõppe kuraator

Tallinna Ülikool

HARIDUS- JA NOORTEAMET

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

TALLINNA ÜLIKOOL

TARTU ÜLIKOOL

Koolitusprogramm

"Kvaliteetsed noortevaldkonna teenused"

Tegevusi rahastatakse haridus- ja teadusministri käskkirjaga kinnitatud ning Haridus- ja Noorteameti poolt elluviidava Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatud programmi „Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks“ raames.

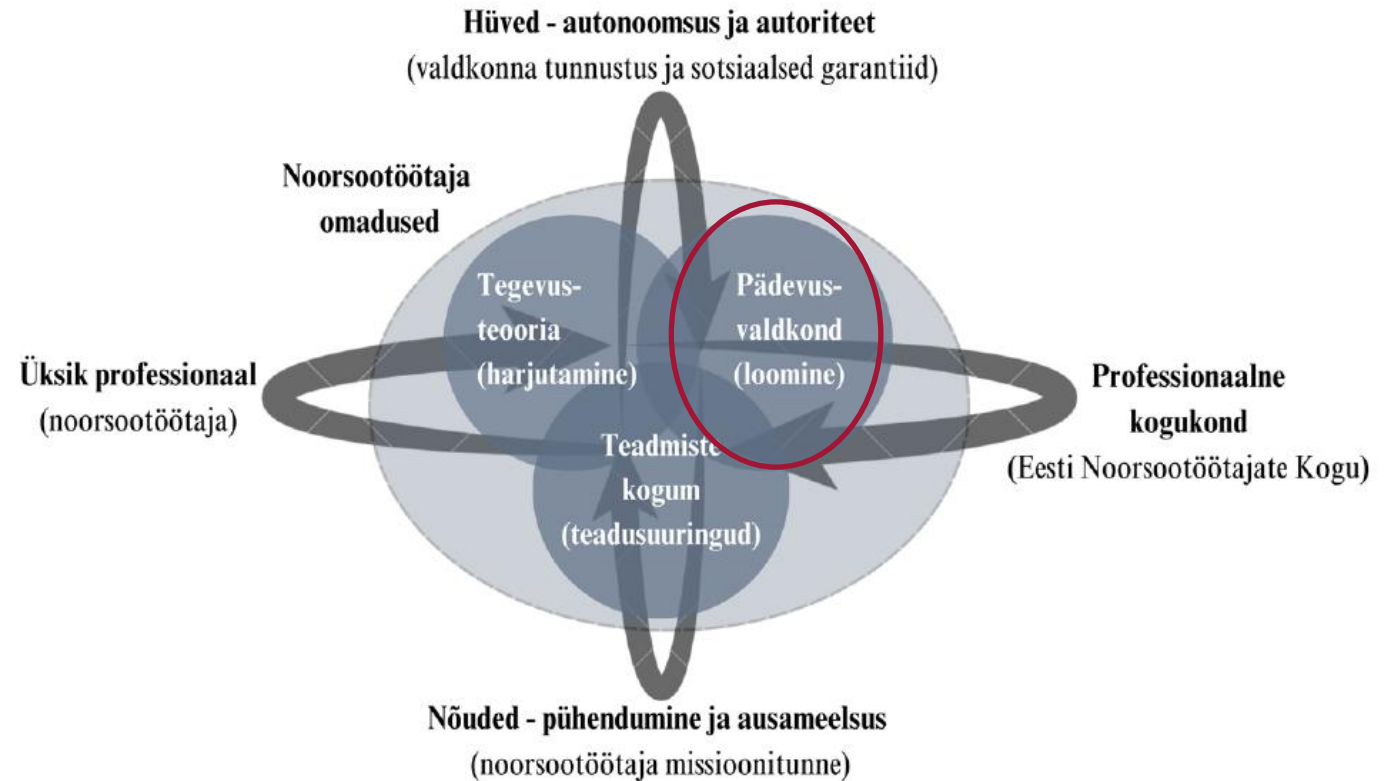
TALLINNA ÜLIKOOL

Teekond noortevaldkonna paremasse tulevikku

ILONA-EVELYN RANNALA

Mõistatud ja tunnustatud noorsootööni liikumine

Joonis 1

Ruijters ja Simoni (2020) professionaali kaheksa omadust Eesti noorsootöö kontekstis (autori koostatud)

Spence (2008). What Do Youth Workers Do...?"

Noorsootöötajad on üldiselt väga osavad suhtlejad erinevates olukordades ja kontekstides. Ometi tajuvad nad, et nende töö olemust ja potentsiaali ei mõisteta täielikult väljaspool nende enda elukutset. See avaldub poliitilistes otsustes, mis arvestavad vaid osaliselt noorsootöö tegelikkusega.

Empiiriliste uuringute põhjal väidab artikkel, et noorsootöö teoreetiline arutelu (sh kirjalik) on jäänud vähearenenuks, eriti see, mis puudutab tööd informaalse õppimise vaates. Ainult siis, kui teooria ja poliitika diskursuseid kujundatakse praktikaga seostades, on võimalik üles ehitada diskursiivne väli, mis suudab palju terviklikumalt ja põhjalikumalt edasi anda, mida noorsootöötajad tegelikult teevad.

KOHALIKU OMAVALITSUSE TASANDI OLULISUS

TALLINNA ÜLIKOOL

1

Koolitusprogrammi eesmärk on anda osalejatele teadmised ja oskused kvaliteedijuhtimise põhimõtetest ja nende rakendamisest noortevaldkonna teenuste kvaliteedi parendamisel.

Koolitusprogrammi läbimine aitab noorsootöö ja huvihariduse ja -tegevuse korraldamise ja teenuste pakkumise läbi mõelda nii, et noortele pakutavad teenused oleksid kvaliteetsed, arvestaksid sihtrühma vajadusi ning toetaksid noorte **agentsuse** kasvu.

Õpiväljundid: Koolitusprogrammi läbinud spetsialist ja juht

- teab kvaliteedijuhtimise põhialuseid;
- seostab noortevaldkonna põhimõtteid oma töö kontekstiga ja kvaliteedijuhtimisega;
- mõtestab oma rolli noortevaldkonna kvaliteedijuhtimise protsessis;
- oskab kasutada kvaliteedijuhtimise tööriistu;
- kavandab parenduse samme noortevaldkonna teenuste arendamises (ühe teenuse standard).

- *Sissejuhatav veebiloeng*
- *I moodul “Kvaliteedijuhtimise põhimõtted noortevaldkonna kontekstis”*
- *Kogemusseminar veebis*
- *II moodul “Protsessi juhtimine ja väärtuspakkumine”*
- *Kogemusseminar veebis*
- *III moodul “Muutuste juhtimine ja kommunikatsioon”*
- *Kogemusseminar veebis*
- *Lõpuseminar*

Koolitusprogrammi maht on 156 h, mis jaguneb 56 h kontaktõpet ja 100 h iseseisvat tööd. Kõik iseseisvad tööd viivad loogiliselt lõpptulemuse ehk ühe teenuse standardi valmimiseni.

Sammud standardini liikumisel

- Arendamist vajava teenuse väljaselgitamine (aluseks KOV noortevaldkonna kvaliteedihindamise tulemused ning lisaks kasutatakse kas EFQM lihtsamat küsitlust v prioriteetide matriksit)
- Praeguse ja soovitud teenuse kirjeldus kasutades *as is* ja *to be* meetodit. *To be* integreerimine standardi näidisvormi
- Standardi valmimine ja muutuste protsessi kavandamine muutuste lõuendi meetodil
- Valminud standardite tagasisidestamine ja vajadusel täiendamine

Standardi näidisvorm

- **Teenuse eesmärk** ((konkreetsse teenuse eesmärk, mis väärtust pakub, MIKS?))
- **Vastutus** ((kes vastutab konkreetse teenuse eest - põhivastutaja ja vastutuse jaotus protsessi vaates - ametinimetused, KES?)
- **Teenuse kirjeldus** (teenuse kättesaadavus, sihtrühm ja selle kaasamine, teenuse osutajate kvalifikatsioon, keskkonna kvaliteet, protsessi kirjeldus, sh meetodikad ja tegevused)

- Tulemuste hindamine

Tulemusnäitaja	Eesmärk	Tulemus

Versioon	Kinnitaja	Kinnitatu d	Märkused, peamised muudatused
V1		kuupäev	
V2		kuupäev	

Plusse ja miinuseid teekonnalt

- Kogemuste jagamine ja teenuste ühtlustamine
- Võimalus ühtlustada/luua riiklikult noorsootöö ja huvitegevuse standardid selle protsessi abil
- KOV tasandi võimalus mõista oma rolli noortevaldkonna kvaliteedijuhtimisel ja õppida seda tegema
- Hea mentorluse ja KOV-idele mõeldud eesmärgipärase, kureeritud ja järjepideva koostööplatvormi olulisus
- Kitsas ajaraam ja sellest tulenevad väljakutsed
- Ebaühtlane KOV-ide tase ja arusaam (teekond keerulisem)
- Palju erinevaid standardeid
- Teenuste osutajate kõrvalejäämine mõnel juhul

TÄNÄN KUULAMAST!

ilona-evelyn.rannala@tlu.ee

TALLINNA ÜLIKOOL

UUTAKA MOODEE BI MLINE

TALLINNA ÜLIKOOL

Koolitusprogrammi järgsed sammud

- Koolitusprogrammi raames koostatud standardite testimiseks hange teenusepakkujatele.
  - 1. aasta teenuse arendamine standardile vastavaks ning
  - 2. aasta rakendamine
- Noortevaldkonnas tegutsevatele teenusepakkujatele tugisüsteemi kujundamine teenuste kvaliteedi tagamiseks.
- Standardite analüüsimine ja sisendi koondamine loodavasse noortevaldkonna seadusesse ning riiklikku noorsootöö ja huvihariduse standardisse.

Veebipõhine kursus ja hange ilma koolituseta

- Plaan luuaveebipõhine koolitusprogramm, mille läbimise käigus koostatakse enamjaolt iseseisvalt teenusstandardid.
  - Standardite piloteerimiseks hange teenusepakkujatele.
- Omavalitsustele, kes ei ole läbinud koolitusprogrammi, pakkuda võimalust võtta aluseks mõni juba koostatud standard, kohandavad seda oma vajadustele vastavaks.
  - Teenusepakkujatel võimalik osaleda hankes ning standardit testida.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Mis on avatud hankega lähenemise
riskid ja potentsiaalsed võidud?

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

II päevakorrategema: Huvikooli kvaliteedihindamise mudeli hetkeseis ja edasised sammud

Tommi Kotkas

huvihariduse ja noorsootöö juht

Noorte- ja andepoliitika osakond

Haridus- ja Teadusministeerium

Strateegiline eesmärk: ISE - Kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) on kättesaadav üle Eesti ning loob kõigile noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks.

Mis on kvaliteetne huviharidus? Millised tunnused iseloomustavad huvihariduse kvaliteeti? Milliste kriteeriumite järgi saab huvihariduse kvaliteeti hinnata?

Ajatelg seniste tegevustega

Kevad 2024

- Esmased kvaliteedikriteeriumid
- Sarnasus üldhariduse KK-tega
- ÜH kvaliteedikriteeriumite kohandamine huvikoolile sobivaks

Sügis 2024

- Kvaliteedikärajad
- Tagasiside analüüs

Kevad 2025

- Kvaliteedimõõdikute ja potentsiaalsete andmete tuvastamine

Suvi 2025

- Kvaliteedimõõdikute ja andmete esmane tutvustus huvihariduse katusorganisatsioonidele Pärnus

Kvaliteedivaldkond ja kriteeriumid

KVALITEEDIVALDKOND

KRITEERIUM

1. Õppija arengut toetav õppimine ja õpetamine

1. Õppekavaarendus on kaasav, süsteemne ja tõenduspõhine
2. Õppimise ja õpetamise protsessis arvestatakse iga õppija huvi ja eripära ning toetatakse tema terviklikku arengut.
3. Õppija arengu seire ja hindamine toetab kavandatud õpiväljundite saavutamist.

2. Koostööle ja arengule suunatud koolikultuur

4. Kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja järgitud
5. Kooli juhtimine on tulemuslik, koostöine, arengule suunatud ning kogukonnaga arvestav
6. Koolis on tagatud õppijate, õpetajate ja teiste koolitöötajate vaimne, sotsiaalne ning füüsiline heaolu
7. Koolis on väärtustatud ja tagatud õpetajate ning teiste koolitöötajate professionaalne areng

Kriteeriumid vs huvihariduse põhimõtted

KRITEERIUM

PÕHIMÕTTED

1. Õppekavaarendus on kaasav, süsteemne ja tõenduspõhine	1) põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
2. Õppimise ja õpetamise protsessis arvestatakse iga õppija huvi ja eripära ning toetatakse tema terviklikku arengut.	2) põhineb huvialade ja noorte võrdsel kohtlemisel;
3. Õppija arengu seire ja hindamine toetab kavandatud õpiväljundite saavutamist.	3) toetab noorte arengut, iseseisvust, omaalgatust, initsiatiivi, aktiivsust;
4. Kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja järgitud	4) pakub noortele eduelamusi ja tunnustust;
5. Kooli juhtimine on tulemuslik, koostööine, arengule suunatud ning kogukonnaga arvestav	5) pakub noortele huvialaga tegelemise ja selle tunnetamise rõõmu;
6. Koolis on tagatud õppijate, õpetajate ja teiste koolitöötajate vaimne, sotsiaalne ning füüsiline heaolu	6) arendab loovust ja sotsiaalseid oskusi;
7. Koolis on väärtustatud ja tagatud õpetajate ning teiste koolitöötajate professionaalne areng	7) on avatud, positiivne ja noori julgustav.

- Kuidas suhestuvad omavahel teie arvates senised huvihariduse põhimõtted ning huvikooli kvaliteedi kriteeriumid?

- Kuidas peaksid huvihariduse kvaliteedikriteeriumid kajastuma uues noortevaldkonna seaduses?

Praegu huvikooli seaduses

- 3. pt Õppekorralduse alused, 4. pt Huvikooli juhtimine
- Sisaldavad pigem tehnilisi nõudeid mitte väärtuste tasandi nõudeid nagu meie kvaliteedikriteeriumid tunduvad olevat
- Õppekava kohta selle koostamise osas ettekirjutusi pole
- Huviharidusstandardis täpsustusi lisaks HH põhimõtetele ei ole.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

III päevakorrateema: noorsootöö kvaliteedipõhimõtted seaduses

Kehtivas noorsootöö seaduses noorsootöö korraldamise põhimõtted

Noorsootöö korraldamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse;
- 2) tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest;
- 3) noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
- 4) noorsootöö toetab noorte omaalgatust;
- 5) noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest.

Partnerite sisend

Lühiarutelu tulemusena tuleks partnerite hinnangul seaduses või määruses esile tuua järgnevad:

- noorest (sihtrühmast) lähtumine ja nende kaasamine otsustusprotsessidesse, sh individuaalne lähenemine;
- tõenduspõhine lähenemine;
- töötingimused, sh suhtarv noorte ja töötajate vahel;
- noort arendav ja turvaline õpikeskkond;
- koostöö/võrgustikutöö olulisus;
- kvalifitseeritud töötajad;
- eesmärgistatud ja eakohane tegevus;
- kvaliteedi mõõtmine ja hindamine;
- tegevuse eesmärk on noore areng;
- piirkondlik haridussüsteemi strateegia/tegevuskava;
- ...

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kuidas peaksid noorsootöö
kvaliteedikriteeriumid kajastuma uues
noortevaldkonna seaduses?

Kokkuvõte

- Osalejatele saadetakse koosoleku materjalid ja protokoll
- Järgmine kohtumine 22. aprillil
- Võimalikud aruteluteemad aprillis:
  - Huvikooli kvaliteedihindamise mudeli piloteerimise hetkeseis
  - Koolinoorsootöö kvaliteedihindamise mudeli koostamise plaan ja hetkeseis
  - Noortevaldkonna seaduse VTK
- Ettepanekud teemade, koosoleku sisendi osas